

Följ reglerna och slipp böter

Konkurrensverket har lämnat in två ansökningar om upphandlingsskadeavgift/ böter till förvaltningsrätter. Det handlar om fall där Konkurrensverket har en skyldighet att ansöka om att upphandlande myndigheter ska betala en upphandlingsskadeavgift/ böter.

Ansökningarna är de två första obligatoriska som Konkurrensverket har lämnat till domstol. Regeln om obligatorisk ansökan om upphandlingsskadeavgift/ böter infördes i samband med lagskärpningen förra året.

Avsikten med de striktare reglerna är dels att förmå alla upphandlande myndigheter att respektera tiden för avtalsspärr, dels att komma till rätta med otillåtna direktupphandlingar. Avtalsspärr är den tid på minst tio dagar som löper efter att tilldelning av en offentlig upphandling har beslutats och innan avtalet får skrivas under.

– Varje år köper staten och kommunerna varor och tjänster för över 500 miljarder kronor om året. För att garantera att pengarna används på rätt sätt är det viktigt att reglerna följs, säger Konkurrensverkets generaldirektör Dan Sjöblom.

Det ena fallet som nu tas till domstol rör Tornberget, ett kommunalt fastighetsbolag i Haninge. I en tidigare process har förvaltningsrätten slagit fast att Tornberget brutit mot reglerna om avtalsspärr. Vid domstolsprövningen fann förvaltningsrätten att avtalet inte skulle ogiltigförklaras eftersom Tornberget inte överträtt de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i lagen om offentlig upphandling, LOU.

Det andra fallet rör Sjöfartsverket som har direktupphandlat ett byggentreprenadavtal för renoveringsarbeten i Trollhätte kanal. En leverantör begärde i förvaltningsrätten att avtalet skulle ogiltigförklaras eftersom det ingåtts genom en otillåten direktupphandling. Förvaltningsrätten kom fram till att Sjöfartsverket gjort sig skyldig till en otillåten direktupphandling, men beslutade att avtalet ändå måste bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse. Om avtalet skulle rivas, och renoveringsarbetena inte skulle kunna genomföras som planerat, riskerade nämligen slussarna i kanalen att brista, vilket skulle utgöra fara för liv och hälsa.

– Jag vill uppmana alla upphandlande myndigheter att hålla sig till regelverket för offentlig upphandling. När vi tvingas ta den här typen av obligatoriska ärenden till domstol innebär det kostnader och merarbete för såväl de upphandlande myndigheterna som för domstolarna. Dessutom ska böter betalas, säger Dan Sjöblom.

En upphandlingsskadeavgift kan uppgå till maximalt tio miljoner kronor och får inte överstiga tio procent av kontraktsvärdet. Konkurrensverket begär att Tornberget ska betala en upphandlingsskadeavgift/ böter på 150 000 kronor. Det motsvarar cirka 0,3 procent av kontraktsvärdet. Mot bakgrund av överträdelsens mer allvarliga karaktär – kontraktet har inte upphandlats enligt LOU – begär Konkurrensverket att Sjöfartsverket ska betala en mer kännbar upphandlingsskadeavgift/ böter på 1,8 miljoner kronor, vilket motsvarar cirka 5 procent av kontraktsvärdet.

För ytterligare information, kontakta:

Jimmy Dominius, pressekreterare, tfn 08-700 15 80, eller 076-542 15 80

Ann Fryksdahl, biträdande avdelningschef, tfn 08-700 16 87

Läs mer om upphandlingsskadeavgift och de aktuella ärendena på www.konkurrensverket.se